

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โทน

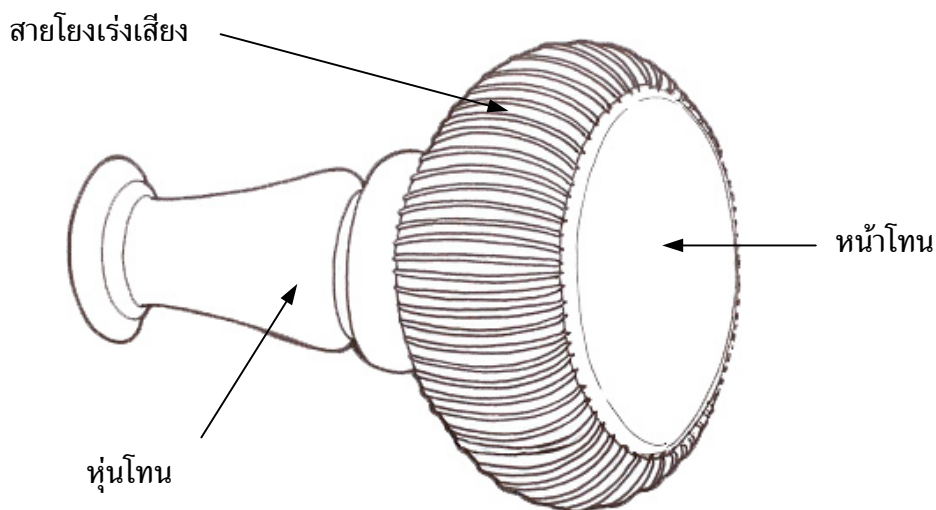
๑. ขอบข่าย

- ๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะโทนที่ทำจากดินเผาหรือวัสดุอื่นและหนังสัตว์ชนิดที่เหมาะสม ไม่ครอบคลุมถึงเครื่องดนตรีประเภทกลองที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น โทนชาตรี ทับ โทนจำลองที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นของประดับตกแต่งหรือเป็นของที่ระลึก

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ โทน หมายถึง เครื่องดนตรีไทยประเภทเครื่องตีชนิดหนึ่งใช้บรรเลงร่วมกับรำมะนา ทำจากดินเผา และหนังสัตว์เป็นหลัก โดยคัดเลือกดินเหนียวที่ได้คุณภาพมาผ่านกรรมวิธีการขึ้นรูป แล้วนำไปเผา อาจใช้วัสดุชนิดอื่นที่เหมาะสมแทนดินเผา เช่น ไม้เนื้อแข็ง เซรามิก อาจขัดมันหรือทาสารเคลือบเงาเพื่อความสวยงาม ขึ้นหน้าโทนด้วยหนังสัตว์ โดยใช้สายโยงเร่งเสียง ทดสอบคุณภาพเสียงเพื่อให้ได้เสียงมาตรฐานตามที่ต้องการ สามารถนำไปบรรเลงในวงดนตรีไทยประเภทต่างๆ และบรรเลงตามโอกาสต่างๆ ได้จริง ดังรูปที่ ๑

รูปที่ ๑ ตัวอย่างโทน
(ข้อ ๒.๑)

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

๓.๑ ลักษณะทั่วไป

๓.๑.๑ หุ่นโตน หน้าโตน และสายโยงแรงเสียด

ต้องเป็นกลองหน้าเดียว หุ่นโตนลักษณะคล้ายรูปคนโทใส่น้ำ ทำจากดินเผาหรือวัสดุอื่นที่เหมาะสม พื้นผิวต้องประณีต สวยงาม ปราศจากรอยร้าวและสิ่งแปลกปลอมที่ไม่ใช่วัสดุที่ใช้ หน้ากลองทำด้วยหนังสัตว์ บริเวณรอบหน้ากลองเจาะรูร้อยใส่ละมาน ขึ้นหน้ากลองโดยใช้เส้นไหมควั่นเป็นเกลียว หรือสายเอ็น หรือเชือก ขนาดที่เหมาะสม สายโยงแรงเสียดต้องร้อยจากลวดหุ้มกลองไปใส่ละมานจนรอบและต้องมีระยะช่องไฟที่เหมาะสม กรณีหุ่นโตนเป็นไม้ เนื้อไม้ต้องไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก ร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง

๓.๑.๒ การประกอบ

ต้องไม่มีรอยแตกร้าวหรือตำหนิที่เกิดจากการประกอบ เมื่อประกอบแล้ววัสดุต้องติดแน่น คงทน

๓.๑.๓ หน้า

ต้องทำจากหนังสัตว์ชนิดที่เหมาะสม สะอาด ไม้เน่า หรือส่งกลิ่นเหม็น

๓.๒ การขัดมันและการเคลือบเงา (ถ้ามี)

ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นตุ่ม เป็นคราบ กรอบ แตก หรือหลุดลอก หากมีลวดลายต้องเป็นลวดลายที่เหมาะสม ประณีต สวยงาม

๓.๓ การใช้งาน

เมื่อตีโตน เสียงที่ได้ต้องดังชัดเจน ไม่อับ สามารถประดิษฐ์เสียงลักษณะต่างๆ ได้ครบถ้วน มีระดับและปริมาณเสียงที่เหมาะสม และสัมพันธ์กับระดับเสียงของรำมะนา

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๓.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคน ไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนน จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๔. การบรรจุ

๔.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุโตนลงในภาชนะบรรจุที่สะอาด แห้ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับโตนได้

๕. เครื่องหมายและฉลาก

๕.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุโตนทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อผลิตภัณฑ์

(๒) ขนาดหรือมิติ

(๓) เดือน ปีที่ทำ

- (๔) ข้อเสนอในการใช้และการดูแลรักษา
- (๕) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- ๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง โทนที่ทำโดยกรรมวิธีเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
 - ๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔. และข้อ ๕. จึงจะถือว่าโทนรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
 - ๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป การขัดมันและการเคลือบเงา และการใช้งาน ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ถึงข้อ ๓.๓ จึงจะถือว่าโทนรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๓ เกณฑ์ตัดสิน
ตัวอย่างโทนต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ และข้อ ๖.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าโทนรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๗. การทดสอบ

- ๗.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป การขัดมันและการเคลือบเงา และการใช้งาน
 - ๗.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบโทนอย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ
 - ๗.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน
(ข้อ ๗.๑.๒)

ลักษณะ ที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	หุ่นโตน หน้าโตน และสายโยงเร่งเสียง ต้องเป็นกลองหน้าเดียว หุ่นโตนลักษณะคล้ายรูปคนโทใส่ น้ำ ทำจากดินเผาหรือวัสดุอื่นที่เหมาะสม พื้นผิวต้อง ประณีต สวยงาม ปราศจากรอยร้าวและสิ่งแปลกปลอมที่ ไม่ใช่วัสดุที่ใช้ หน้ากลองทำด้วยหนังสัตว์ บริเวณรอบ หน้ากลองเจาะรูร้อยไส้ละมาน ขึ้นหน้ากลองโดยใช้เส้น ไหมควั่นเป็นเกลียว หรือสายเอ็น หรือเชือก ขนาดที่ เหมาะสม สายโยงเร่งเสียงต้องร้อยจากลวดหุ้มกลองไป ไส้ละมานจนรอบและต้องมีระยะช่องไฟที่เหมาะสม กรณี หุ่นโตนเป็นไม้ เนื้อไม้ต้องไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก ร่องรอยการเจาะกีดกั้นของแมลง	๔	๓	๒	๑
	การประกอบ ต้องไม่มีรอยแตกร้าวหรือตำหนิที่เกิดจากการประกอบ เมื่อประกอบแล้ววัสดุต้องติดแน่น คงทน	๔	๓	๒	๑
	หนัง ต้องทำจากหนังสัตว์ชนิดที่เหมาะสม สะอาด ไม่เน่า หรือ ส่งกลิ่นเหม็น	๔	๓	๒	๑
การขัดมันและ การเคลือบเงา (ถ้ามี)	ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นตุ่ม เป็นคราบ กรอบ แตก หรือหลุดลอก หากมีลวดลายต้องเป็นลวดลายที่ เหมาะสม ประณีต สวยงาม	๔	๓	๒	๑
การใช้งาน	เมื่อตีโตน เสียงที่ได้ต้องดังชัดเจน ไม่อับ สามารถประดิษฐ์ เสียงลักษณะต่างๆ ได้ครบถ้วน มีระดับและปริมาณเสียงที่ เหมาะสม และสัมพันธ์กับระดับเสียงของรำมะนา	๔	๓	๒	๑

๗.๒ การทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก
ให้ตรวจพินิจ